
Søker

Institusjonsopplysninger

Institusjonsnavn	Fyrverkeriet bibliotek
Institusjonens e-postadresse	post@fyrverkeriet.bib.no
Postadresse	Postboks 84
Postnummer	2831
Poststed	Raufoss
Institusjonens leder	
Fornavn	Mona
Etternavn	Myrland
Telefon	95 233 151
E-post	mona.myrland@vestre-toten.kommune.no
Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Nei
Kontaktperson	
Fornavn	Mia Therese
Etternavn	Ruud
Telefon	61 153 410
E-post	mia.therese.ruud@vestre-toten.kommune.no

Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype	Innsatsområder
Innsatsområder	• Leselyst og lesefremming

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel	Leseglede i fellesskap: ungdom, bibliotek og lokalsamfunn
Mål	FORMÅL Vi skal skape varige endringer i ungdoms forhold til lesing ved å legge til rette for deltagelse, medbestemmelse og fleksible løsninger HOVEDMÅL 1 Sammen med ungdom er det utviklet nye tilbud i biblioteklokalet som på forskjellige måter fremmer leselyst og tilhørighet til biblioteket HOVEDMÅL 2 Det er gjennom et formalisert samarbeid med Vestre Toten ungdomsskole etablert nye tiltak på skolen for å fremme engasjement for lesing HOVEDMÅL 3 Biblioteket har etablert oppsøkende praksis på Fyrverkeriet ungdomshus og andre eksterne arenaer som ungdom allerede bruker

Prosjektbeskrivelse

BAKGRUNN

Prosjektet skal skape nye aktiviteter og et inkluderende og inspirerende miljø som fremmer ungdoms motivasjon for lesing og tilhørighet til biblioteket. Dette skal oppnås ved å møte ungdommene der de er. Ved å tilpasse bibliotekets tilbud til ungdommenes behov, vil vi bidra til å bygge et sterkere fellesskap, en interesse for litteratur og lesing og utvikle biblioteket som en sosial møteplass.

Fyrverkeriet bibliotek har i flere år jobbet for å fremme leselyst i barneskolene, blant annet gjennom «Lesepilotene», et prosjekt som ble støttet av Nasjonalbiblioteket og fortsatt er en stor suksess. Nå ønsker vi å rette fokuset mot ungdom i ungdomsskolealder, hvor vi ikke har hatt mange satsinger før. Gjennom deltagelsen i prosjektet «Sammen om lesing», som også er støttet av Nasjonalbiblioteket, har vi fått verdifull innsikt i ungdoms egne erfaringer og ønsker knyttet til lesing, som vi nå tar med oss videre i dette prosjektet.

I prosjektet "Sammen om lesing" jobbet vi sammen med ungdom for lære direkte fra målgruppen. For å forstå hva som hindrer ungdom i å lese, og hva som kan bidra til å øke leselysten ble ungdommene stilt spørsmålene: "Hva hindrer deg i å lese?" og "Hva gir deg leselyst?". Dette er svarene de ga oss:

Lesehindringer:

- Vanskelig å finne tid og ro
- Lesing er ukult/kjedelig
- Andre ting frister mer (sosiale medier, gaming)
- Mangel på oppfordringer/krav til å lese
- Mangel på sosiale fellesskap rundt lesing
- Vanskelig å finne riktig bok/tekst

Dette gir leselyst:

- «Viben»: God stemning, belysning, innredning og fine bokomslag
- Tid og ro
- Å dele lesing med andre
- Anbefalinger på sosiale medier
- Innholdet i boka fenger

Regjeringens lesestrategi, "Sammen om lesing – Leselyststrategien 2024-2030", er en inspirasjonskilde for prosjektet vårt. Strategien understreker at norske barn og unge leser mindre og har svakere leseferdigheter enn tidligere, og den vektlegger behovet for å snu denne trenden. Fyrverkeriet bibliotek deler dette engasjementet og ønsker å bidra til å bygge en sterkere kultur for lesing i Vestre Toten kommune.

FORANKRING

I Vestre Toten kommunes språkplan, politisk vedtatt i 2024, er det fastslått at folkebiblioteket skal fremme les glede og fritidslesing. Biblioteket skal tilby en trygg og attraktiv møteplass for alle aldersgrupper, og vi skal samarbeide med hjem, barnehage og skole for å styrke barns skriftspråklige ferdigheter. Planen vektlegger også viktigheten av å gi alle barn og elever i kommunen et solid grunnlag for å kunne ta til seg kunnskap og delta aktivt i samfunnet.

I regjeringens lesestrategi "Sammen om lesing – Leselyststrategien 2024-2030", har vi spesielt merket oss disse punktene:

- Vi skal bygge en sterkere kultur for lesing.
- Vi skal legge til rette for at barn og unge har god tilgang til variert litteratur.
- Vi vil styrke litteraturformidlingen, slik at barn og unge får litteratur som motiverer og gir lyst til å lese.
- Og ikke minst: Vi skal styrke leseopplæringen i skolen gjennom en ny nasjonal satsing, Tid for lesing. Det siste punktet i strategien, om å styrke leseopplæringen i skolen gjennom Tid for lesing, ser vi som et viktig område der biblioteket kan hjelpe til og spille en aktiv rolle. Vi ser på dette som en mulighet til å støtte opp under skolen og bidra til den nasjonale satsingen.

I kommuner i nærheten av oss har det nylig blitt gjennomført prosjekter knyttet til ungdom og lesing, som vi vil hente erfaringer fra.

Mjøsbyene har i 2023-2024 gjennomført et prosjekt støttet av Nasjonalbiblioteket: «Til ungdommen: Litteraturformidling for og med ungdom rundt Mjøsa». Vi ser at målene for prosjektet kan ha ført til nyttige erfaringer som kan komme vårt prosjekt til gode. Derfor kommer vi til å kontakte biblioteksjefene ved disse bibliotekene for å høre deres erfaringer.

Nabobiblioteket vårt, Østre Toten folkebibliotek, har nylig gjennomført et prosjekt støttet av Nasjonalbiblioteket med tittel «Fokus ungdom». Dette prosjektet satset på samarbeid med ungdomsskole for å få flere ungdommer til å oppsøke folkebiblioteket på fritiden. Vi har vært i kontakt med biblioteksjef på Østre Toten og avtalt at vi skal kommunisere erfaringer med hverandre fortløpende gjennom prosjektperioden.

GJENNOMFØRING

Prosjektet vil følge tre parallelle løp basert på de tre hovedmålene. Aktivitetsplanen beskriver innholdet i hvert av løpene. Vi skal utforske muligheter for å utvikle tilbud og aktiviteter i tett samarbeid med ungdom, gjennom en samskapende tilnærming. På den måten sikrer vi at tiltakene er etterspurt og meningsfulle for målgruppen.

Vi har allerede hatt et innledende møte med skolekontoret i Vestre Toten kommune, som er positive til prosjektet og et formalisert samarbeid. Første steg i dette prosjektet er å etablere et samarbeid med rektor, språk- og leseveileder samt skolebibliotekansvarlig og klasselærere. Vestre Toten har en felles ungdomsskole for hele kommunen. Sammen vil vi utvikle, teste og justere tiltak i løpet av prosjektperioden, med tanke på videreføring i ordinær drift for de tiltakene som viser seg vellykkede.

Oppsøkende aktivitet

Erfaringer fra prosjektet "Sammen om lesing" viser at mange ungdommer ikke oppsøker biblioteket av seg selv. Derfor ønsker vi nå å gå motsatt vei; biblioteket skal systematisk oppsøke ungdom på arenaer der de allerede befinner seg, slik som Fyrverkeriet ungdomshus. Dette gir mulighet til å engasjere unge som ellers ikke ville hatt et etablert forhold til biblioteket.

Ungdomsmedvirkning

Vi vil involvere ungdom i idéutvikling, planlegging og gjennomføring, slik at de får eierskap til aktivitetene.

Sosialt fellesskap

Tiltakene skal tilby arenaer der ungdom kan oppleve fellesskap og konkurranser knyttet til lesing, og dermed bygge en langsiktig motivasjon for å lese.

Samskaping og fleksibilitet

Vi vil sørge for at tiltakene kan tilpasses og justeres etter ungdoms innspill og behov.

Gjennom dette prosjektet forventer vi:

1. Økt leselyst og motivasjon for lesing: Flere ungdommer skal bli inspirert til å lese mer og oppleve lesing som en meningsfull aktivitet.
2. Bedre tilhørighet: Ungdom skal føle at biblioteket er et sted de ønsker å oppholde seg, både for å lese og for å delta i sosiale aktiviteter.
3. Styrket samarbeid: Vi vil etablere faste samarbeid mellom bibliotek, skole og ungdomshus for å sikre kontinuitet i tilbudene.
4. Overføringsverdi: De erfaringene og verktøyene vi utvikler, skal kunne tas i bruk av andre bibliotek, skoler og kulturarenaer.

Måling av prosjektets effekt

- Anonym undersøkelse på ungdomsskolen for å kartlegge elevenes egen motivasjon for lesing
- Måle antall aktive lånere på biblioteket i alderen 14-18 år
- Begge målingene gjennomføres både i starten og slutten av prosjektperioden for å kunne si noe om prosjektets effekt

Prosjektperiode: 1. august 2025 til 31. desember 2026.

Framdriftsplan

Prosjektet er

Ettårig

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse

Legge plan for samhandlingsformer med ungdom for tiltak i biblioteket (Hovedmål 1, del 1)

Aktivitetsperiode

Fra dato

01.08.2025

Til dato

01.10.2025

Beskrivelse

Etablere samarbeid med Vestre Toten ungdomsskole ved rektor, språk- og leseveileder, skolebibliotekansvarlig og klassestyrer (Hovedmål 2, del 1)

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.08.2025
----------	------------

Til dato	31.12.2025
----------	------------

Beskrivelse

Etablere samarbeid og utvikle plan for oppsøkende virksomhet på kommunens ungdomshus og andre aktuelle arenaer (Hovedmål 3, del 1)

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.08.2025
----------	------------

Til dato	01.10.2025
----------	------------

Beskrivelse

Invitere ungdom inn i prosess med utgangspunkt i erfaringene fra prosjektet «Sammen om lesing» (Hovedmål 1, del 2)
Starte oppsøkende aktivitet på ungdom sine arenaer, inkludert ungdomshus (Hovedmål 3, del 2)

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.10.2025
----------	------------

Til dato	31.01.2026
----------	------------

Beskrivelse

Konkretisere tiltak som skal testes ut sammen med Vestre Toten ungdomsskole (Hovedmål 2, del 2)

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.01.2026
----------	------------

Til dato	31.03.2026
----------	------------

Beskrivelse	Første evaluering og påfølgende tilpasning av oppsøkende aktivitet sammen med ansatte og ungdom. (Hovedmål 3, del 3) Starte planlegging av konkrete tiltak som skal testes ut i biblioteket sammen med ungdom (Hovedmål 1, del 3)
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.02.2026
Til dato	01.03.2026

Beskrivelse	Gjennomføre oppsøkende aktivitet tilpasset etter første evaluering (Hovedmål 3, del 4) Starte testing av konkrete tiltak i biblioteket (Hovedmål 1, del 4)
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.03.2026
Til dato	31.05.2026

Beskrivelse	Iverksette de første tiltakene på Vestre Toten ungdomsskole (Hovedmål 2, del 3)
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.04.2026
Til dato	01.06.2026

Beskrivelse	Andre evaluering av oppsøkende aktivitet. Tilpasse videre aktivitet etter evaluering. (Hovedmål 3, del 5) Evaluering og tilpasning av tiltakene som er testet på biblioteket sammen med ungdom (Hovedmål 1, del 5)
Aktivitetsperiode	
Fra dato	31.05.2026
Til dato	30.06.2026
Beskrivelse	Evaluere igangsatte tiltak ved Vestre Toten ungdomsskole (Hovedmål 2, del 4)
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.06.2026
Til dato	30.06.2026
Beskrivelse	Eventuelle tiltak som er planlagt på biblioteket i sommerferien gjennomføres (Hovedmål 1, del 6)
Aktivitetsperiode	
Fra dato	30.06.2026
Til dato	01.08.2026
Beskrivelse	Evaluere og tilpasse oppsøkende aktivitet med tanke på permanent ordning i varig drift (Hovedmål 3, del 6) Videreføring av tiltak i biblioteket med god effekt og sammen med ungdom vurdere om nye tiltak skal testes (Hovedmål 1, del 7)
Aktivitetsperiode	

Fra dato	01.08.2026
Til dato	15.10.2026
Beskrivelse	Tilpasse tiltak på Vestre Toten ungdomsskole etter evalueringen før sommerferien (Hovedmål 2, del 5)
Aktivitetsperiode	
Fra dato	15.08.2026
Til dato	01.10.2026
Beskrivelse	Gjennomføre og evaluere tiltak på Vestre Toten ungdomsskole og etablere permanent samarbeidsløsning på grunnlag av dette (Hovedmål 2, del 6)
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.10.2026
Til dato	31.12.2026
Beskrivelse	Dokumentere løsning for oppsøkende virksomhet i ordinær drift (Hovedmål 3, del 7) Dokumentere tiltak i biblioteket med god effekt for videreføring i ordinær drift (Hovedmål 1, del 8)
Aktivitetsperiode	
Fra dato	15.10.2026
Til dato	31.12.2026

Beskrivelse	Sluttrapport til Nasjonalbiblioteket
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.01.2027
Til dato	28.02.2027

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om
framdrifts-/aktivitetsplan

Budsjett

Prosjektår

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	305 000
--------------------------------------	---------

Andre inntekter

Beskrivelse	Egenandel prosjektledelse og gjennomføring
Beløp	203 000
Inntekter totalt	508 000

Utgifter

Beskrivelse	Prosjektledelse og prosjektgjennomføring, 40% stilling
Beløp	460 000
Beskrivelse	Markedsføring rettet mot ungdom

Beløp	20 000
Beskrivelse	Bevertning
Beløp	20 000
Beskrivelse	Utgifter til workshop med ungdom
Beløp	8 000
Utgifter totalt	508 000
Totalt	
	0

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja
Navn	Vestre Toten ungdomsskole
Beskriv samarbeidet	Prosjektet har som mål å utvikle og teste ut tiltak i skoletiden som gir økt motivasjon for å lese, og etablere en permanent samarbeidsløsning med skolen
Navn	Fyrverkeriet ungdomshus
Beskriv samarbeidet	Ungdomshuset er et mye brukt samlingssted for ungdom i alderen 14-18 år og dermed en fin arena å oppsøke for å treffe ungdom. Ungdomshuset er informert om prosjektet og svært positive til samarbeid

Navn	Lions Vestre Toten
Beskriv samarbeidet	Organisasjonen Lions i Vestre Toten er engasjert i arbeidet vår med å øke ungdoms motivasjon for å lese. De vil bidra med voksne medhjelpere på aktuelle tiltak i prosjektet

Navn	Skolekontoret i Vestre Toten
Beskriv samarbeidet	Skolekontoret har det overordnede ansvaret for skoleutvikling i kommunen. Vi har allerede avklart at de synes dette er et verdifullt prosjekt som de ønsker gjennomført. Det blir møter med skolekontoret hvert halvår for å informere om framdrift og erfaringer. I tillegg vil samarbeidet kunne gi oss viktige tilbakemeldinger fra overordnet nivå.

Vedlegg

Last opp vedlegg

Sammendrag og innsending